

ชื่อโครงการ (ภาษาไทย)

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการเกลี้ยกำไรมากในประเทศกำลังพัฒนา: การศึกษาเชิงเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยและประเทศอินโดนีเซีย

ชื่อโครงการ(ภาษาอังกฤษ)

Factor Associated with Income Smoothing Practices in Developing Countries:  
A Comparative Study between Thailand and Indonesia

แหล่งเงิน เงินรายได้ วิทยาลัยการบริหารจัดการ

ประจำปีงบประมาณ 2558

จำนวนเงินที่ได้รับการสนับสนุน 150,000 บาท

ระยะเวลาทำการวิจัย 1 ปี

ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2557 ถึง 30 กันยายน 2558

ชื่อ-สกุล หัวหน้าโครงการ

นาง ชลิตา ศรีนวล

ตำแหน่งวิชาการ –

วิทยาลัยการบริหารและจัดการ

โทรศัพท์ 02-3298460 โทรสาร 02-3298461

E-mail:kschalit@kmitl.ac.th

### บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาว่าผลกระทบของการใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) ต่อแนวทางปฏิบัติการเกลี้ยกำไรมากทางบัญชี (IS) และ 2) เพื่อระบุปัจจัยที่มีผลต่อการเกลี้ยกำไรมากทางบัญชี เช่นขนาดของบริษัท และการก่อหนี้ โดยกำหนดกรอบระยะเวลาของการศึกษา ในประเทศอินโดนีเซียคือก่อนการใช้มาตรฐาน IFRS (2007-2008) และหลังจากการใช้มาตรฐาน IFRS (2009- 2010) และในประเทศไทย คือระยะเวลาก่อนการใช้มาตรฐาน IFRS (2009-2010) และหลังจากการใช้มาตรฐาน IFRS (ที่ 2011 -2012) และเก็บรวบรวมข้อมูลทางการเงินจากรายงานทางการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ การศึกษาครั้งนี้ใช้สถิติโลจิสติกในการวิเคราะห์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเกลี้ยกำไรมากทางบัญชี

ผลการศึกษาพบว่า การเกลี้ยกำไรมากทางบัญชีในอินโดนีเซียและไทยลดลงอย่างมีนัยสำคัญหลังจากที่มีมาตรฐานการบัญชี IFRS อย่างไรก็ตาม สัดส่วนของของบริษัทที่ทำการการเกลี้ยกำไรมากยังถือว่าสูงเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ ดังนั้น การสร้างสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เอื้อและให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียทั้งหมดเป็นสิ่งที่สำคัญด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ลักษณะของบริษัทที่มีผลต่อการเกลี้ยกำไรมากทางบัญชีเช่น ขนาด กำไร และการก่อหนี้ของบริษัทที่มีผลต่อการเกลี้ยกำไรมากทางบัญชีอย่างมีนัยสำคัญแต่แตกต่างกันไปในแต่ละประเทศและแต่ละช่วงเวลา ในขณะที่ประเภทของอุตสาหกรรมไม่มีผลต่อการเกลี้ยกำไรมากทางบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ (Keywords): การเกลี้ยกำไรมาก, บริษัทจดทะเบียน, ประเทศไทย, อินโดนีเซีย

## **Abstract**

The purposes of this research are 1) to examine whether the convergence accounting standards to IFRS has effect on the creative accounting practices such as income smoothing (IS) practices and 2) to identify factors contributing on IS, such as: firm size and debt. The investigated timeline for Indonesia is before the convergence (2007-2008) and after the convergence to International Financial Reporting Standards (IFRS) (2009- 2010) and for Thailand before the convergence (2009-2010) and after the convergence to IFRS (2011-2012). Financial data of publicly listed firms was collected. Logistic analysis is used in a multivariate setting to investigate the factors associated with IS.

Results show that the IS practices decreased after the Indonesia and Thailand accounting standards converged to IFRS statistically significant. Although the number of firms committing IS practices in Indonesia and Thailand decreased significantly after the accounting standard reforms, its proportion was still considered as high because it was still higher than the practices in other countries. It confirms that accounting standards and the regulations is not sufficient without completing them with conducive business environment and most importantly, by disclosing company information to all the stakeholders and public.

Moreover, the effects of specific company characteristic (company size, type of industry, debt financing and profitability) on the IS practices by Indonesian and Thailand listed companies reveal that the relationship between the company size, profitability and debt financing has significant relationship. The type of industry did not have any significant relationship to IS practices.

Keywords: Income smoothing, Listed firm , Thailand, Indonesia

## Acknowledgement

My appreciation is expressed here to those who have contributed to completion of this research. First of all, I desire to express my gratitude to Administration and Management College, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang for research funding throughout the period of research. This funding is clearly significant aid to me as a researcher by supporting my research interest and indirectly improving my research skills. I wish to express my thanks to the MS. Theresia Trisanti, STIE YKPN Business School, Yogyakarta, Indonesia for her co-operation, providing data and supporting this research.

Any mistakes in this study are my sole responsibility.

Chalita Srinuan

## TABLE OF CONTENTS

		Page
1	INTRODUCTION	
1.1	Background of the Study	1
1.2	Research Contributions	2
2	LITERATURE REVIEW	
2.1	Theoretical Foundation for Income Smoothing Practices	4
2.1.1	Agency Theory	4
2.1.2	Positive Accounting Theory (PAT)	5
2.1.3	Public Interest Theory	7
2.2	Motivation for IS Practices	7
2.3	Approaches to Detect IS Practices	10
2.4	Type of IS Practices	12
2.5	The Smoothing Objects	14
2.6	The Smoothing Instruments	14
2.7	The Smoothing Dimensions	16
2.8	The Effects of Accounting Reform and IS Practices	18
2.9	Company Factors Affecting IS Practices	20
2.9.1	Company Size	20
2.9.2	Profitability	21
2.9.3	Type of Industry	22
2.9.4	Debt Financing	23

## TABLE OF CONTENTS (CON'T)

3	RESEARCH METHOD	
3.1	Research Theoretical Framework	25
3.2	Identification of IS Sample	26
3.3	Computing Smoothing Index	26
3.4	Hypothesis Development and Identifying Factors Affecting Income Smoothing Practices	29
3.4.1	The Convergence to IFRS	29
3.4.2	Company Size	30
3.4.3	Debt Financing	31
3.4.4	Profitability	32
3.4.5	Type of Industry	33
3.5	Measurement of Variables	34
3.6	Research Instruments	37
3.7	Source of Data	38
3.8	Sample Selection	38
4	RESEARCH FINDING	
4.1	Descriptive Analysis	40
4.2	Research Objective 1: The Effect IFRS Reform to IS Practices	41
4.3	Determinant of IS Practices	43
4.4	Factors Affecting IS Practices	44
4.4.1	Firm Size and IS Practices	45
4.4.2	Debt Financing and IS Practices	45
4.4.3	Profitability and IS Practices	46

## TABLE OF CONTENTS (CON'T)

	4.4.4	Type of Industry and IS Practices	47
5		DISCUSSION AND CONCLUSION	
	5.1	Summary of Research Findings	50
	5.2	Research Contribution and Implication	51
	5.2.1	Practical Contribution	52
	5.2.2	Theoretical Contribution	52
	5.3	Suggestion for Future Research	53
		REFERENCES	55

## LIST OF FIGURES

Figure		Page
2.1	A Broad Perspective of Income Smoothing	13
2.2	Different Type of Income Smoothing and Dimension of Smoothing	17
2.3	The Framework to Understand Income Smoothing Practices	24
3.1	Sample Selection in Step 1: Income Smoothing Index	28
3.2	Time Line of Study	29

## LIST OF TABLES

Table	Page
3.1 The Explanatory Variables and Measurement	36
4.1 Description of the Sample Used in the Study	40
4.2 The Smoothing and Non-smoothing Firms for Two Different Periods	41
4.3 Paired Differences Sample Test; Before and After Convergence to IFRS for Indonesia Listed Firms	42
4.4 Paired Differences Sample Test; Before and After Convergence to IFRS for Thailand Listed Firms	43
4.5 Logistic Regression Analysis- Indonesia Listed Firms	48
4.6 Logistic Regression Analysis- Thailand Listed Firms	49